

**ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

Αθήνα 21 / 5/2013
Αριθμ. πρωτ. Υ1γ/ΓΠ/οικ.45936

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 10433 Αθήνα
Πληροφορίες : Κωστούλα Β / Κουτσιαρή Φ.
FAX : 210 5233563
Τηλέφωνο : 210 5221089
Mail : tyk@yyka.gov.gr

ΠΡΟΣ :

1.Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Έδρες τους, των Π.Ε.
2.Δ/νσεις Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής, Έδρες τους των Π.Ε.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 5

ΘΕΜΑ: «Παρέχονται οδηγίες για τις Επιχειρήσεις Λιανικής διάθεσης τροφίμων (Περίπτερα-Ψιλικά) της Υ.Δ. με αριθμ. Υ1γ/Γ.Π /οικ 96967 (ΦΕΚ 2718/τ.Β/8-10-2012) «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών και άλλες Διατάξεις».

- Σχετ:**
1. Η υπ. Αριθμ. Πρωτ. Υ1γ/Γ.Π/οικ. 96967 (ΦΕΚ 2718/τ.Β/8-10-2012) Υ.Δ «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών και άλλες Διατάξεις».με ΑΔΑ Β43ΡΘ-ΤΑΦ.και με διόρθωση σφαλμάτων αυτής με ΦΕΚ 3007/τβ/13-11-2012
  - 2.Η Κ.Υ.Α ΔΙΑΔΠ/Φ/Α.31/21220/11(ΦΕΚ Β΄/2496) «Περί απλούστευσης διαδικασίας».
  - 3.Ο Ν. 1044/71 όπως αντικαταστάθηκε από τον Ν. 1043/80(ΦΕΚ Α΄/87) «Περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων τινών της περί αναπήρων και θυμάτων πολέμου ισχύουσας νομοθεσίας» και τους Ν. 3648/2008(ΦΕΚ Α΄/38) και Ν. 4093/12(ΦΕΚΑ΄/222).
  4. Η με αριθμ. Φ.900/13/158602,Σ 797/5-9-12 εγκύκλιος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, Γενική Δ/ση Οικονομικού, Σχεδιασμού & Υποστήριξης με Α.Δ.Α:Β4Θ46-ΨΚ8.
  5. Η από 20/11/2012 έγγραφη αναφορά της Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ενοικιαστών Περιπτέρων & Καπνοπωλών Ελλάδος και το από 1/4/2013 Υπόμνημα του Σωματίου Επαγγελματιών Περιπτερούχων & Καπνοπωλών Μικρής Λιανικής Αττικής.
  - 6.Το με αριθμ. πρωτ. οικ.566/6-2-2013 έγγραφο της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας-Π.Ε Κορινθίας –Τμήμα Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής.
  - 7.Το με αριθμ. πρωτ. 291/20-2-2013 έγγραφο της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας –Τμήμα Περ/κής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της Π.Ε Χίου.
  - 8.Το με αριθμ. πρωτ. 6717/25-2-2013 έγγραφο του Δήμου Μεσολογγίου.

9. Το με αριθμ. πρωτ. 145/18-02-2013 έγγραφο της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας –Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου Ερμούπολη Περιφέρεια Ν. Αιγαίου. Το με αριθμ. πρωτ. 25911/14/3/13 έγγραφο της Π.Ε Πιερίας και το με αριθμ. πρωτ. 25945/14/3/13 έγγραφο του Δήμου Μεσολογγίου.

10. Την από 21/3/2012 αίτηση του κ. Παδιανού Δημητρίου από το Ηράκλειο Κρήτης.

Με αφορμή ερωτήματα των Υγειονομικών Υπηρεσιών των Π.Ε και λαμβάνοντας υπόψη την έγγραφη αναφορά της Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ενοικιαστών Περιπτέρων & Καπνοπωλών Ελλάδος, παρέχονται οι κάτωθι διευκρινιστικές οδηγίες.

Τα Περίπτερα & τα Καταστήματα Ψιλικών τα οποία διαθέτουν, (εκτός των άλλων) προς πώληση τρόφιμα και ποτά εντάσσονται σύμφωνα με την Νέα Υγειονομική διάταξη στις Επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών της κατηγορίας iii «Λιανικό & Χονδρικό εμπόριο -Επιχειρήσεις Λιανικής & Χονδρικής διάθεσης τροφίμων».

Οι ανωτέρω κατηγορίες θα πρέπει να πληρούν τους υγειονομικούς όρους και προϋποθέσεις των διατάξεων Υ1γ/Γ.Π /οικ 96967 (ΦΕΚ 2718/τ.Β/8-10-2012) Υ.Α.

- Ειδικότερα για τα Περίπτερα με τον Ν. 4093/2012 παρ. ΣΤ 2, μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, καθορίζεται η χωροθέτηση τους, καθώς και ο περιβάλλον κοινόχρηστος χώρος και η παραχώρηση χρήσης δικαιώματος εκμετάλλευσής τους, από τους αρμόδιους Ο.Τ.Α. Παράλληλα με τον Ν. 3919/2011 αίρονται τυχόν αδικαιολόγητοι περιορισμοί στην άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, με αποτέλεσμα ο εκάστοτε Δήμος να έχει την δυνατότητα να διευρύνει την χωροθέτησή τους και σε συνδυασμό με την εξελιγμένη και σύγχρονη μορφή αυτών να δίνεται η δυνατότητα για καλύτερη παροχή υπηρεσιών και προϊόντων υγειονομικού ενδιαφέροντος.
- Για τα καταστήματα ψιλικών που διαθέτουν τρόφιμα και ποτά λαμβάνουν άδεια πώλησης τους, από τους αρμόδιους Ο.Τ.Α.(κατόπιν κατάθεσης των απαραίτητων δικαιολογητικών) μετά από γνωμοδότηση της Υγειονομικής Υπηρεσίας ,όπου θα αναγράφονται τα προς πώληση είδη(τρόφιμα και ποτά).
- Σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία (σχετ. 3) η άδεια πώλησης ειδών τροφίμων και ποτών στα περίπτερα, χορηγείται από τις αρμόδιες κατά τόπους Δ/σεις Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων. Στην ανωτέρω άδεια θα πρέπει να αναγράφονται τα προς πώληση τυποποιημένα τρόφιμα και ποτά, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Ν. 1043/80(ΦΕΚ Α'87).

Επισημαίνουμε ότι λόγω της ιδιαιτερότητας λειτουργίας των συγκεκριμένων επιχειρήσεων (καιρικές συνθήκες, χωροθέτηση, κατασκευή, απουσία αποθηκευτικού χώρου κ.λ.π) μπορούν να διαθέτουν ορισμένα από τα τυποποιημένα τρόφιμα και ποτά που προβλέπονται στην κατηγορία Λιανικό & Χονδρικό Εμπόριο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την πώληση προϊόντων σοκολατοποιίας, καραμελοποιίας, μπισκοτοποιίας, εγκυτιωμένα αναψυκτικά, μπίρες, νερά ,χυμούς, γαλακτοκομικά (πλην τυροκομικών),ζελέ τυποποιημένα, τυποποιημένα σάντουιτς, παγωτά κ.λ.π σύμφωνα με την άδεια πώλησης που χορηγείται από τις κατά τα τόπους Υγειονομικές Υπηρεσίες. Επίσης σύμφωνα με το σχετ.(3) μπορεί να επιτραπεί μετά από απόφαση του Περιφερειάρχη και η πώληση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων.

Για την χορήγηση της άδειας πώλησης τροφίμων & ποτών για τα Περίπτερα ο ενδιαφερόμενος θα υποβάλλει στην οικεία Υγειονομική Υπηρεσία αίτηση στην οποία θα επισυνάπτει:

I) Φωτοτυπία της άδειας του περιπτέρου του και αν πρόκειται για μισθωμένο περίπτερο φωτοτυπία της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου για το δικαίωμα μισθώσεώς του.

II) Σχεδιάγραμμα της διάταξης ψυκτικών θαλάμων (ψυγεία-καταψύκτες) και προθηκών έκθεσης των προς πώληση ειδών με αποτυπωμένο αναλυτικό διάγραμμα ροής της δραστηριότητας της επιχείρησης. Το διάγραμμα ροής θα είναι απλό και λειτουργικό (παραλαβή, τοποθέτηση προϊόντων που δεν απαιτείται ψύξη, τοποθέτηση προϊόντων που απαιτείται ψύξη, έκθεση προς πώληση).

Αναφορικά με τους ειδικούς υγειονομικούς όρους και προϋποθέσεις λειτουργίας των περιπτέρων:

- Επιτρέπεται η εγκατάσταση ψυκτικών θαλάμων και προθηκών έκθεσης προς πώληση έξω από το περίπτερο εντός των τετραγωνικών μέτρων που παραχωρεί ο οικείος Δήμος για κατάληψη κοινόχρηστου χώρου και υπό την προϋπόθεση ότι θα προστατεύονται με κατάλληλη τέντα από την έκθεση στον ήλιο, την σκόνη και από οποιαδήποτε ανθρώπινη ενέργεια που θα εγκυμονεί κινδύνους .
- Η συντήρηση των προϊόντων που απαιτούν ψύξη θα γίνεται σε ξεχωριστά ράφια, ανά είδος, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ψυκτική αλυσίδα του κάθε προϊόντος. Τήρηση σταθερής θερμοκρασίας για κάθε είδος σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή και η τεκμηρίωση αυτής σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 852/2004 και τον Κώδικα Τροφίμων & Ποτών.
- Ειδικότερα η θερμοκρασία διατήρησης των προϊόντων σοκολάτας είναι οι 15° C -21° C , συνεπώς τα προϊόντα αυτά κατά τους θερινούς μήνες θα πρέπει να διατηρούνται σε ψυγείο.
Η διατήρηση των παγωτών πρέπει να γίνεται σε καταψύκτη υπό σταθερή θερμοκρασία στους -18° C η οποία θα ελέγχεται συχνά με θερμομέτρα. Εντός του καταψύκτη των παγωτών απαγορεύεται η τοποθέτηση άλλων Προϊόντων.
Το παστεριωμένο γάλα πρέπει να διατηρείται σε ψυγείο σε θερμοκρασία μικρότερη των 6° C.
Τα εμφιαλωμένα νερά, οι εμφιαλωμένοι και εγκυτιωμένοι χυμοί που δεν διατηρούνται σε ψυγείο θα πρέπει να τοποθετούνται σε σκιερό και δροσερό μέρος.
- Τα τρόφιμα και ποτά θα πρέπει να προέρχονται από αδειοδοτημένες επιχειρήσεις.
- Τα Περίπτερα καθώς επίσης και τα καταστήματα ψιλικών που έχουν άδεια πώλησης τροφίμων και ποτών σύμφωνα με την νέα υγειονομική διάταξη, (όπως όλες ανεξαρτήτως οι επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών), υποχρεούνται να τηρούν αρχεία τεκμηρίωσης των διαδικασιών.
  - 1.Αρχείο προσωπικού το οποίο περιέχει:
    - Κατάσταση απασχολούμενου προσωπικού
    - Πιστοποιητικά Υγείας
    - Πιστοποιητικά εκπαίδευσης στην υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων
  - 2.Αρχείο νερού
    - Αποδεικτικά στοιχεία τρόπου υδροδότησης (εφόσον χρειάζεται)

- 3.Αρχείο καθαρισμού και απολύμανσης
  - Πρόγραμμα καθαρισμού
  - Χρησιμοποιούμενα καθαριστικά και απολυμαντικά
- 4.Αρχείο απεντόμωσης –μυοκτονίας
  - Πρόγραμμα καταπολέμησης τρωκτικών και εντόμων
- 5.Αρχείο θερμοκρασιών
  - Παρακολούθηση θερμοκρασιών ψυκτικών θαλάμων και θερμοθαλάμων
6. Αρχείο προμηθευτών

Σε περίπτωση παραβάσεων εφαρμόζεται το άρθρο 17 της Υ1γ/Γ.Π /οικ 96967 (ΦΕΚ 2718/τ.Β/8-10-2012) Υ.Α, όπως ισχύει.

Για τα ήδη λειτουργούντα περίπτερα/ψιλικά ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 18 της ανωτέρω Υ.Α, όπως ισχύει.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Εσωτερικών
Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ
Σταδίου 27, Αθήνα ΤΚ 10183
- 2.Υπουργείο Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών και Δικτύων.
Πλατεία Κάνιγγος, ΤΚ 10181- Αθήνα
-Δ/ση Εμπορευματικών Μεταφορών
Τμήμα Οδικών Εμπ/κών Μεταφορών
Ανατάσεως 2 & Τσιγάντε
16000 Παπάγου
3. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων.
Αχαρνών 2, ΤΚ 10176-Αθήνα
Ε.Φ.Ε.Τ Ιατρίδου 2 & Κηφισίας 124
4. Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Βασιλίσσης Σοφίας 15 ΤΚ
5. Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου
Ακτή Βασιλειάδη Πύλη Ε1-Ε2 ΤΚ 18510
Πειραιάς
- 6.Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ενοικιαστών
Περιπτέρων & Καπνοπωλών Ελλάδας
Όθωνος 10
10557 Αθήνα
- 7.Σωματείο Επαγγελματιών Περιπτερούχων
& Καπνοπωλών Μικρής Λιανικής Αττικής
Νικηταρά 3

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Αθήνα

8. κ. Παδιανός Δημήτριος

16 Μαρτύρων 42

Τσαλικόκι

Ηράκλειο Κρήτης

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:(Με ηλεκτρονική
αλληλογραφία)**

1.Γρ. Υπουργού Υγείας

2.Γρ. Γεν. Γραμ. Δημόσιας Υγείας

2.Γρ.Προισταμένης Γεν. Δ/σης Δημόσιας
Υγείας.

3.Δ/ση Δημόσιας Υγιεινής